

SLJ

Preberi izhodiščno besedilo, nato se loti reševanja nalog. Veliko uspeha.

PRVE SLANE ZNAMKE NA SVETU

(Povzeto po: Primorske novice, 28. 9. 2013.)

Pošta Slovenije je prva pošta na svetu, ki je izdala slane znamke. Na njih so upodobljene živali našega morja: zlati cipelj, črniki, sipa in glavata kareta. Po svetu že obstajajo znamke, ki so posute s puščavskim peskom, z vulkanskim pepelom, s kristali, čokolado itd., znamke, posute s piransko soljo, pa so včeraj prvič predstavili v Piranu. Na včerajšnji predstavitvi so radovedneži znamke oblizovali predvsem po zgornji strani, prvo slano znamko pa so slovesno izročili tudi županu Petru Bossmanu.

Avtor te ideje, gospod Mitja Jančar, iz piranskega filatelističnega društva, je povedal takole: »170 let zatem, ko je izšla prva znamka, kakršne poznamo danes, je težko biti izviren. Hkrati pa si je treba v časih, ko poštni promet upada, izmisliti nekaj novega. Razmišljali smo o več stvareh, tudi o metodi »popraskaj-povohaj«, pri čemer bi znamke imele vonj po ribah. Pa se nam to ni zdelo najbolj primerno. Nekatere bi vonj po surovih morskih ribah vendarle motil. Ker se te živali ne oglašajo, nismo mogli izdati pojočih znamk. Imamo pa morje, zato je padla zamisel, da bi nanje dali sol.«

Direktor Solin Klavdij Godnič je ob tem zadovoljno dodal: »Sol iz Sečoveljskih solin izvažajo že v več kot 20 držav, te znamke pa jo bodo ponesle tudi v kraje, ki jih sol sicer ne bi dosegla.«

V sodelovanju z Akvarijem Piran so Pošta Slovenije in piranski filatelisti na pomoč poklicali oblikovalca Matjaža Učakarja. Ta je na znamke prenesel štiri morske živali. Tiskarje so poiskali v Franciji, saj je bila potrebna posebna tehnika, pri kateri so znamke posuli s posebej pripravljeno zmesjo, v kateri je bila drobno zmleta sol in posebna smola. To so seveda nanесли na zgornjo stran znamke.

Slane znamke bodo, po predvidevanjih ustvarjalcev te novitete, zanimive predvsem za zbiratelje, čeprav jih bodo v poslovalnicah Pošte Slovenije lahko kupili vsi, ki bodo znamke pač potrebovali za pošiljanje pisem. Vrednosti znamk so od 0,60 do 0,97 evra in jih že od včeraj lahko kupujemo in lepimo na pošiljke. S tem je narejena še ena dobra poteza za promocijo Slovenije po svetu. Nihče pa še ne ve povedati, kako bodo te znamke kljubovale času. Verjetno bodo občutljive na vlago, na njihovo (ne)trajnost pa bo gotovo vplivala tudi sol.

(P. Vidrih)

1. Dopolni spodnje povedi. Pomagaj si z vprašanji pod črtami.

Besedilo z naslovom _____ je bilo povzeto po
(Kateri?)

članku iz _____. Članek je bil objavljen _____.
(Katerega časopisa?) (Kdaj?)

Članek je napisal/-a _____.
(Kdo?)

2. S katerim namenom je nastalo besedilo? Obkroži črko pred najustreznejšo trditvijo.

Besedilo je nastalo,

A da bi bralce povabili k nakupu slanih znamk.

B da bi bralce seznanili, da so na tržišču nove in izvirne znamke.

C da bi bralce prepričali, da čim prej kupijo nove znamke.

Č da bi bralce razveselili ob prihajajočih praznikih.

3. Med naslednjimi trditvami izberi tiste, ki so skladne z izhodiščnim besedilom. Obkroži DA, če trditev drži, in NE, če trditev ne drži.

V Sloveniji smo pred slanimi znamki izdali tudi take, ki so posute s puščavskim peskom.	DA	NE
Nove znamke so slane po spodnji in zgornji strani.	DA	NE
Avtor zamisli o novi znamki je Mitja Jančar.	DA	NE
Na novih znamkah je upodobljenih pet morskih živali.	DA	NE
Znamke so nam natisnili v Franciji.	DA	NE
Nove znamke bodo lahko kupili le zbiralci.	DA	NE

4. Odgovori na vprašanja. Pomagaj si z izhodiščnim besedilom.

a) Kaj se je v zvezi z znamkami zgodilo leta 1843?

---

b) Zakaj se izdelovalci novih znamk niso odločili za znamke z vonjem po morskih ribah?

---

c) Zakaj je z novimi znamkami zadovoljen tudi gospod Godnič?

---

5. V prvem odstavku izhodiščnega besedila se skriva krajšava. Poišči jo in jo prepisi ter dopiši, katere vrste je.

V izhodiščnem besedilu je krajšava _____, in sicer je to _____.

V njej je skrajšana besedna zveza _____.

6. Iz naslednjih povedi izhodiščnega besedila izpiši samostalnike.

Nekatere bi vonj po surovih morskih ribah vendarle motil. Ker se te živali ne oglašajo, nismo mogli izdati pojočih znamk. Imamo pa morje, zato je padla zamisel, da bi nanje dali sol.

Samostalniki so: _____, _____, _____,

_____ , _____ , _____

_____

7. V spodnji povedi sta dva osebna zaimka. Izpiši ju in določi, namesto katere besede/besedne zveze stojita.

Sol iz Sečoveljskih solin izvažajo že v več kot 20 držav, te znamke pa jo bodo ponesle tudi v kraje, ki jih sol sicer ne bi dosegla.

Zaimek _____ stoji namesto besede/besedne zveze _____,

zaimek _____ pa nadomešča besedo/besedno zvezo

_____.

8. V zapisani povedi sta uporabljena dva števnik. Poišči ju in ju vpiši na pravo mesto v preglednico.

170 let zatem, ko je izšla prva znamka, kakršne poznamo danes, je težko biti izviren.

Glavni števnik	
Vrstilni števnik	

9. Števnik, napisane s številko, zapiši z besedo, tiste, ki so zapisane z besedo, pa s številko.

170 _____

2013 _____

28. _____

petsto petnajst _____

tisoč osemsto triinštirideset _____

stosedeminsedemdeseti _____

1901 _____

MAT

PROSTORNINA

Učenci,

se še spomnite, ko ste se igrali s kockami in sestavljali telesa različnih oblik.

V današnji uri se bomo vrnili v tiste čase...

Zapomnite si: vsako telo zavzema svoj prostor. Pravimo, da ima prostornino. Prostornino (volumen) označimo z veliko črko **V**.

Telesom že znate določiti prostornino z merjenjem ali s preštevanjem enotskih kock. Preštevanje, opazovanje in primerjanje bo osnova današnje ure.

Preberite gradivo v učbeniku na strani 196 –197 ter izpišite definicijo.

Rešite naloge v učbeniku – stran 197 / 13 – 18.

Ne pozabite pregledati rešitve nalog petkove učne ure.

1. naloga:

$$a = 2 \text{ cm} \rightarrow P = 24 \text{ cm}^2 = 0,24 \text{ dm}^2$$

2. naloga:

$$72 \text{ cm} : 12 = 6 \text{ cm}; \rightarrow P = 216 \text{ cm}^2$$

3. naloga:

$$a = 4 \text{ dm}, b = 3 \text{ dm} \rightarrow p = 12 \text{ dm}^2$$

$$\text{kocka: } a = 8 \text{ cm} \rightarrow P = 384 \text{ cm}^2 = 3,84 \text{ dm}^2$$

$$\text{Odpadni papir: } 8,16 \text{ dm}^2.$$

4. naloga:

$$a = 8 \text{ dm}, b = 6 \text{ dm}, c = 5 \text{ dm} \rightarrow P = 188 \text{ dm}^2$$

5. naloga:

Odgovor c.

Učiteljica Marijana

TJA

Si že kdaj bil na Finskem? Jaz nisem. Si že kdaj spoznal koga iz Finske?

Hmm...morda pa bi bilo zanimivo. Pogledaj si pogovor z dvema Fincema, ki sta zaradi korone obtičala v Sevnici. Ja, v SEVNICI! 😊

Posnetek je nastal v petek 15. 5. 2020.

Dobro si ogledaj posnetek, saj te v četrtek čaka kahoot na to temo - sicer pa bo posnetek na youtube kanalu dostopen tudi v četrtek.

1. Potrebuješ tablico/računalnik/telefon z zvočnikom:

1. del: <https://www.youtube.com/watch?v=V-qfPt8m-Zo&t=34s>

2. del: https://www.youtube.com/watch?v=f-jcx_4aNvk&t=5s

Po želji še 3. del: <https://www.youtube.com/watch?v=urmYn23UI-Q&t=18s>